

Arbets- och näringsministeriets begäran om utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen och till vissa lagar som har samband med den

Inledning

Arbets- och näringsministeriet ber om ert utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen och till vissa lagar som har samband med den. I propositionen föreslås det att det stiftas en ny lag om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen samt att lagen om Finlands ekonomiska zon och lagen om Energimyndigheten ändras.

Bakgrund

Bakgrunden till propositionen är regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering. Enligt programmet är spelreglerna för den havsbaserade vindkraften för närvarande oklara och det saknas en lagstiftningsram för detta inom den ekonomiska zonen. Spelreglerna för den havsbaserade vindkraften förtydligas genom ett lagstiftningsprojekt där man omgående fastställer den lagstiftning som ska tillämpas på vattenområdena inom Finlands ekonomiska zon och tillståndsprocesserna samt anger ersättnings- och skatteåtgärderna och samordnar detta med spelreglerna för sådana projekt som genomförs i territorialvatten och på markområden.

Finlands ekonomiska zon är ett internationellt havsområde som finska staten har rätt att utnyttja ekonomiskt. Enligt den nya lag som föreslås ska statsrådet i den ekonomiska zonen få välja ut områden som lämpar sig för havsbaserad vindkraft och fatta beslut om konkurrensutsättning av dem. Det föreslås att Energimyndigheten ska organisera konkurrensutsättningen av områdena. Vinnaren av en konkurrensutsättning väljs enligt förslaget på basis av såväl anbudets pris som kvalitativa faktorer. Vinnaren av konkurrensutsättningen ges ensamrätt att hos statsrådet ansöka om tillstånd att utnyttja ett visst område. Utnyttjandetillståndet ger ensamrätt att under en viss tid utföra undersökningar inom området i fråga och utnyttja området för projekt som gäller havsbaserad vindkraft. Utnyttjandetillstånd innebär ännu inte visshet om att ett havsbaserat vindkraftsprojekt får genomföras, eftersom genomförandet av projektet också förutsätter andra tillstånd. Genom propositionen preciseras också vilken nationell lagstiftning som ska tillämpas på Finlands

ekonomiska zonen. Syftet med lagförslagen är inte att ändra förfarandena för havsvindkraftverkens anslutningsledningar i territorialvatten eller på fastlandet.

Målsättningar

Syftet med propositionen är att främja havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen, förtydliga bestämmelserna om projekt för havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen och säkerställa att rättigheter att utnyttja havsbaserad vindkraft beviljas på ett jämlikt, transparent och förutsägbart sätt. Syftet är att förtydliga bestämmelserna särskilt i fråga om hur rättigheterna att utnyttja havsbaserad vindkraft beviljas i en situation där flera utvecklare av havsbaserade vindkraftsprojekt är intresserade av samma områden inom den ekonomiska zonen. Avsikten är att förtydliga ramarna för utvecklingen av havsbaserade vindkraftsprojekt i den ekonomiska zonen så att spelreglerna för beviljande av tillstånd för projekt är tydligare än för närvarande. Målet är att skapa ett förfarande som är fungerande med tanke på reglerna om statligt stöd även om marknadsläget förändras.

Avsikten är att främja havsbaserad vindkraft genom att öka säkerheten att projekt inom branschen genomförs. Avsikten är dessutom att säkerställa att det för de olika områdena utses aktörer som har förutsättningar att slutföra ett långvarigt och dyrt havsbaserat vindkraftsprojekt. Genom propositionen eftersträvar man att styra placeringen av havsbaserade vindkraftsprojekt till områden som är optimala med tanke på samhällets helhetsintresse.

Ett syfte är också att bestämmelserna om projekt för havsbaserad vindkraft inom Finlands territorialvatten respektive den ekonomiska zonen inte ska avvika från varandra, om det inte finns något motiverat skäl till detta.

Svarsanvisningar för mottagare

Vi ber er lämna ert utlåtande i första hand i tjänsten utlåtande.fi. Utlåtandet behöver inte skickas separat per e-post eller post. För att kunna lämna ett utlåtande måste man registrera sig och logga in i tjänsten utlåtande.fi.

Närmare anvisningar om användningen av tjänsten finns på webbplatsen utlåtande.fi under fliken Anvisningar >Bruksanvisningar. Stöd för användning av tjänsten kan begäras per e-post på adressen lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Om ni inte har möjlighet att lämna ert utlåtande i tjänsten utlåtande.fi, ber vi er sända utlåtandet per e-post till arbets- och näringsministeriets registratorskontor på adressen kirjaamo.tem@gov.fi. Vi ber er ange diarienumret VN/8915/2024 som referens för utlåtandet.

Även andra än de som nämns i sändlistan kan lämna ett utlåtande. Alla utlåtanden som lämnas är offentliga och publiceras i tjänsten utlåtande.fi.

Tidtabell

Vi ber er lämna ert utlåtande senast den 4 juli 2024. Tills vidare saknas en del av den svenskspråkiga versionen av regeringspropositionen. Slutdelen av den svenskspråkiga versionen läggs till utlåtande.fi-tjänsten uppskattningsvis senast den 7 juni.

Beredare

Ytterligare information:

Outi Vilén, ledande sakkunnig, tfn +358 295 047 016, outi.vilen@gov.fi (anträffbar 23.5.–14.6.)

Tuuli Oikarinen, specialsakkunnig, tfn +358 295 047 292, tuuli.oikarinen@gov.fi (anträffbar 23.–24.5 och 24.6.–3.7.)

Olli Salo, specialsakkunnig, tfn +358 295 047 322, olli.salo@gov.fi (anträffbar 23.5.–28.6.)

Länkar:

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM033:00/2023> - Linkki hankesivulle

Bilagor:

[HE talousvyöhykkeen merituulivoima_LUONNOS_23.5.2024.pdf](#) - Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi merituulivoimasta talousvyöhykkeellä ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

[HE talousvyöhykkeen merituulivoima_LUONNOS_23.5.2024_SV.pdf](#) - Utkast till eegeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen och till vissa lagar som har samband med den

Sändlista:

Ahvenanmaan kärjäoikeus
Baltic Sea Action Group
Elinkeinoelämän keskusliitto ry
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Fingrid Oyj
Gasgrid Finland Oy
Helsingin hallinto-oikeus
Helsingin kaupungin pelastuslaitos
Helsingin kärjäoikeus
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Itä-Suomen hallinto-oikeus
Itä-Uudenmaan pelastuslaitos
John Nurmisen säätiö

Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kalatalouden Keskusliitto ry
Keski-Pohjanmaan pelastuslaitos
Keskuskauppakamari
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Korkein hallinto-oikeus
Kymenlaakson liitto
Kymenlaakson pelastuslaitos
Lapin ELY-keskus
Lapin liitto
Lapin pelastuslaitos
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Luonnonvarakeskus
Länsi-Suomen merivartiosto
Länsi-Uusimaan pelastuslaitos
Maa- ja metsätalousministeriö
Markkinaoikeus
Merivoimien esikunta
Metsähallitus
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan liitto
Pohjanmaan pelastuslaitos
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Pääesikunta
Rajajokikomissio
Rajavartiolaitos
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan liitto
Satakunnan pelastuslaitos
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry
Suomen Kalankasvattajaliitto ry
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Suomen tuulivoimayhdistys Ry
Suomen Varustamot Ry
Suomen ympäristökeskus
Suomenlahden merivartiosto
Turun hallinto-oikeus
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Ulkoministeriö
Uudenmaan ELY-keskus

Uudenmaan liitto
Vaasan hallinto-oikeus
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomen liitto
Varsinais-Suomen pelastuslaitos
WWF Suomi
Väylävirasto
Ympäristöministeriö
Ålands landskapsregering

Lausunnot

4 Förslagen och deras konsekvenser

Har ni upptäckt att de föreslagna lagarna skulle ha konsekvenser som inte har beaktats i propositionen?

Andra synpunkter på konsekvensbedömningen

7 Specialmotivering

Lagen om havsbaserad vindkraft i den ekonomiska zonen

Synpunkter på valet av område

Synpunkter på säkerheter (deltagandesäkerhet och främjandesäkerhet)

Synpunkter på avgifter (deltagaravgift och utnyttjandeavgift)

Andra synpunkter på konkurrensutsättningen

Synpunkter på utnyttjandetillstånd

Synpunkter på att besvären delvis koncentreras till Vasa förvaltningsdomstol -
Frågan riktas särskilt till förvaltningsdomstolarna, högsta förvaltningsdomstolen och
marknadsdomstolen.

Andra synpunkter på ändringssökande

Synpunkter på ändringen av lagen om Finlands ekonomiska zon

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Synpunkter på ärenden som senare utfärdas genom förordning

Övriga synpunkter

Kommentera här endast sådant som inte har nämnts ovan

Huttunen Riku
Työ- ja elinkeinoministeriö

Oikarinen Tuuli
Työ- ja elinkeinoministeriö